

Ояндаи Амрико ва 18 июли соли 2020 — Рақами Якум

Ғорнишинони Аҳд: Мусо ва Илёс дар охири ҷаҳон

Jeff Pippenger

2023-08-23

Мусо ва Илёс рамзҳои набавие мебошанд, ки ҳар яки онҳоро метавон вобаста ба матн ҳамчун як рамзи ҷудогона фаҳмид, ё онҳоро ҳамчунин метавон ҳамчун рамзе фаҳмид, ки ҳар ду пайғамбарро дар бар мегирад. Бар асоси шаҳодати ду нафар, ҳар чизе устувор мегардад, ва дар Ваҳй боби ёздаҳум Мусо ва Илёс ду шохиди Аҳди Қадим ва Аҳди Ҷадидро намояндагӣ мекунад. Дар Кӯҳи Тағйири Сурат, ки омадани дуҷумла Масеҳро намояндагӣ мекунад, рамзи дугона ҳам як саду чихилу чор ҳазор нафарро (Илёс) ва ҳам шаҳидони буҳрони қонуни якшанbero (Мусо) намояндагӣ мекунад. Онҳо якҷоя ҳамчун рамз, дар ғори Хӯреб, қавми Худоро дар охири ҷаҳон намояндагӣ мекунад, ки паёмеро, ки ваҳйи ҳислати Худост ва дорои қудрате мебошад, ки Лудикиягиро ба Филадельфиягӣ табдил диҳад, «мешунаванд», «мехонанд» ва «нигоҳ медоранд». Ба зудӣ, (хеле зуд) лаҳзае фаро хоҳад расид, ки дигар барои адвентистони нодони Лудикиягӣ имконпазир нахоҳад буд, ки аз «равған»-е, ки барои дуруст посух додан ба нидои «Инак, домод меояд» зарур аст, баҳра бигиранд.

Ва Мусо ба Худованд гуфт: «Инак, Ту ба ман мегӯӣ: “Ин қавмро бибар”; вале ба ман маълум насохтаӣ, ки киро бо ман хоҳӣ фиристонд. Бо вучуди ин, Ту гуфтаӣ: “Туро ба ном мешиносам, ва ту низ дар назари Ман файз ёфтаӣ”. Пас, алҳол, илтимос мекунам, агар ман дар назари Ту файз ёфта бошам, роҳи Худо ба ман нишон деҳ, то Туро бишиносам ва дар назари Ту файз ёбам; ва ба назар овар, ки ин миллат қавми Туст». Ва Ӯ гуфт: «Ҳузури Ман бо ту хоҳад рафт, ва Ман туро оромӣ хоҳам бахшид». Ва ӯ ба Ӯ гуфт: «Агар Ҳузури Ту бо ман наравад, моро аз ин ҷо макашон. Зеро аз ҷӣ маълум хоҳад шуд, ки ман ва қавми Ту дар назари Ту файз ёфтаем? Оё аз он нест, ки Ту бо мо меравӣ? Пас ман ва қавми Ту аз ҳамаи қавмҳои ки бар рӯи заминанд, ҷудо хоҳем шуд». Ва Худованд ба Мусо гуфт: «Ин чизеро низ, ки гуфти, ба ҷо хоҳам овард; зеро ту дар назари Ман файз ёфтаӣ, ва Ман туро ба ном мешиносам». Ва ӯ гуфт: «Илтимос мекунам, ҷалоли Худо ба ман нишон деҳ». Ва Ӯ гуфт: «Ман тамоми некии Худо роҳи рӯи ту хоҳам гузаронид, ва номи Худовандро роҳи ту эълон хоҳам кард; ва бар ҳар кӣ бихоҳам, лутф хоҳам кард, ва бар ҳар кӣ бихоҳам, раҳм хоҳам намуд». Ва гуфт: «Рӯи Маро дида наметавонӣ; зеро ҳеҷ инсон Маро намебинад ва зинда намемонад». Ва Худованд гуфт: «Инак, назди Ман ҷойе ҳаст, ва ту бар саҳра хоҳӣ истод. Ва чунин хоҳад шуд, ки ҳангоме ҷалоли Ман мегузарад, туро дар шикафи саҳра хоҳам гузошт, ва то замоне ки бигзарам, бо дасти Худ туро хоҳам пушонид. Ва дасти Худо дур хоҳам кард, ва ту пушти Маро хоҳӣ дид; аммо рӯи Ман дида нахоҳад шуд». Ва Худованд ба Мусо гуфт: «Барои худ ду лавҳи сангин мисли аввалинҳо тарош; ва Ман бар ин лавҳҳо суҳанонеро хоҳам навишт, ки бар лавҳҳои аввал буданд, ки ту онҳоро шикастӣ. Ва саҳар омода бош, ва субҳ ба кӯҳи Сино

баро, ва дар он ҷо бар қуллаи кӯҳ назди Ман ҳозир шав. Ва ҳеҷ кас бо ту боло набарояд, ва низ ҳеҷ кас дар тамоми кӯҳ дида нашавад; ва ҳатто рамаҳо ва галаҳо дар пеши он кӯҳ начаранд». Ва ӯ ду лавҳи сангин мисли аввалинҳо тарошид; ва Мусо субҳи барвакт бархоста, мувофиқи он чи Худованд ба ӯ амр карда буд, ба кӯҳи Сино баромад, ва ду лавҳи сангинро дар даст гирифт. Ва Худованд дар абр нозил шуд, ва он ҷо бо ӯ истод, ва номи Худовандро эълон кард. Ва Худованд аз пеши ӯ гузашт ва нидо кард: «Худованд, Худованд Худо, раҳим ва карим, пурсабр ва фаровон дар некӣ ва ростӣ, ки раҳматро барои ҳазорон нигоҳ медорад, ва гуноҳ ва таҷовуз ва хаторо меомурзад, вале ҳаргиз гунаҳкорро беғуноҳ намешуморад; гуноҳи падаронро бар фарзандон ва бар фарзандони фарзандон, то насли сеюм ва чорум мерасонад». Ва Мусо шитобон сар ба замин фуруд овард ва сачда кард. Ва гуфт: «Эй Худованд, агар акнун ман дар назари Ту файз ёфта бошам, илтимос мекунам, бигзор Худованд миёни мо биравад; зеро ин қавм гарданкаш аст; ва гуноҳи мо ва хатои моро биомурз, ва моро мероси Худ бигардон». Ва ӯ гуфт: «Инак, Ман аҳд мебандам: пеши тамоми қавми ту қорҳои аҷиб ба амал хоҳам овард, ки дар тамоми замин ва дар ҳеҷ миллате монанди он нашудааст; ва ҳамаи қавме ки ту дар миёни онҳо ҳастӣ, амали Худовандро хоҳанд дид; зеро он чи Ман бо ту хоҳам кард, амри саҳмгин аст». Хуруҷ 33:12–34:10.

Мусо халқи Худоро дар охири ҷаҳон ифода мекунад. Онҳо касоне ҳастанд, ки дар «рӯзҳои охир»-и довари тафтишоти аз Худо хоҳиш мекунанд, ки «роҳи» Худо ба онҳо нишон диҳад, то ки онҳо Худоро «бишиносанд», ва дар посух аз Худо ҷавобе мегиранд, ки ваъдаи онро дар бар дорад, ки «хузури» ӯ «бо» онҳо хоҳад рафт, ва Худо ба он мардум «оромӣ» хоҳад дод.

Ҳамин тавр Худованд мегӯяд: «Дар роҳҳо биистед, ва бингаред, ва дар бораи роҳҳои қадима бипурсед, ки роҳи нек дар қучост, ва дар он роҳ биравед, ва барои ҷонҳои худ оромӣ хоҳед ёфт». Вале онҳо гуфтанд: «Мо дар он роҳ нахоҳем рафт». Ҳамчунин Ман бар шумо посбонон муқаррар кардам, гуфта: «Ба садои қарнаи гӯш диҳед». Вале онҳо гуфтанд: «Мо гӯш нахоҳем дод». Ирмиё 6:16, 17.

Ирмиё як табақаро муайян мекунад, ки аз «дидан» ва «шунидан» саркашӣ мекунанд ва бинобар ин он «оромӣ»-ро, ки ба онҳое ваъда шудааст, ки «роҳи нек»-ро меҷӯянд ва «дар он роҳ мераванд», дарёфт намекунанд. Ишаё он оромиро ҳамчун «тароват» муайян мекунад.

ӯ донишро ба кӣ таълим хоҳад дод? Ва фаҳмиши таълимотро ба кӣ хоҳад фаҳмонд? Ба онҳое ки аз шир чудо шудаанд ва аз пистонҳо дур карда шудаанд. Зеро фармон бояд бар фармон бошад, фармон бар фармон; сатр бар сатр, сатр бар сатр; андаке ин ҷо ва андаке он ҷо. Зеро ӯ бо лабони лакнатдор ва ба забони дигар ба ин қавм сухан хоҳад гуфт. Ба онҳое ки ба онҳо гуфта буд: «Ин аст оромие ки бо он метавонед хастаҳолонро оромӣ бахшед; ва ин аст осоиштагӣ», вале онҳо нахостанд бишнаванд. Аммо каломи Худованд барои онҳо фармон бар фармон, фармон бар фармон; сатр бар сатр, сатр бар сатр; андаке ин ҷо ва андаке он ҷо гардид, то бираванд ва ба ақиб афтанд, шикаста шаванд, ба дом афтанд ва гирифта шаванд. Ишаё 28:9–13.

«ором» ва «тароватбахшӣ» рамзи борони охир мебошанд, ки ҳангоми эълон шудани паёми огоҳии ниҳой рехта мешавад.

«Ба ман замоне нишон дода шуд, ки паёми фариштаи сеюм ба анҷом мерасид. Қудрати Худо бар қавми Ё қарор гирифта буд; онҳо кори худро ба анҷом расонда буданд ва барои соати озмоиш, ки дар пеши онҳо буд, омода шуда буданд. Онҳо борони охирин, ё таровате аз ҳузури Худовандро, қабул карда буданд, ва шаҳодати зинда эҳё гардида буд. Огоҳии бузурги охирин дар ҳама ҷо садо дода буд, ва он сокинони заминро, ки ин паёмро қабул намекарданд, ба ҳаракат оварда, ба ҳашм оварда буд». Early Writings, 279.

Ваъдаи «оромӣ» ё «тароватбахшӣ», ки ҳамон «борони дерин» аст, ваъдаеро низ дар бар мегирад, ки ба Мӯсо дар ғор дода шуд, ки «ҳузури» Худо бо қавми Ё хоҳад рафт.

«Ин кор ба кори рӯзи Пантикост монанд хоҳад буд. Чунон ки «борони аввал» ҳангоми фурӯрезии Рӯҳулқудс дар оғози Инчил дода шуд, то сабзидани тухми гаронбаҳоро ба амал оварад, ҳамон тавр «борони охир» дар анҷоми он барои расидани ҳосил дода хоҳад шуд. «Пас хоҳем донист, агар ба дониستاني Худованд идома диҳем; баромадани Ё чун субҳ муқаррар аст; ва Ё назди мо мисли борон хоҳад омад, мисли борони охир ва борони аввал бар замин». (Ҳушаъ 6:3.) «Пас, эй фарзандони Сион, шод бошед ва дар Худованд Худои худ хурсандӣ кунед; зеро Ё ба шумо борони аввалро ба андоза додааст, ва барои шумо боронро фурӯ хоҳад фиристонд, борони аввал ва борони охиристо». (Юил 2:23.) «Дар рӯзҳои охир, мегӯяд Худо, Ман аз Рӯҳи Худ бар ҳар башар фурӯ хоҳам рехт». «Ва чунин хоҳад шуд, ки ҳар кӣ номи Худовандро бихонад, наҷот хоҳад ёфт». (Аъмол 2:17, 21.) Кори бузурги Инчил набояд бо зуҳури камтари қудрати Худо нисбат ба он чи оғози онро нишон дод, ба анҷом расад. Нубувватҳое, ки дар фурӯрезии борони аввал дар оғози Инчил ба иҷро расиданд, боз дар борони охир дар анҷоми он ба иҷро хоҳанд расид. Инҳоянд «замонҳои таровати рӯҳонӣ», ки ҳавворӣ Петрус онҳоро дар назар дошт, ҳангоме ки гуфт: «Пас тавба кунед ва рӯҳи намоед, то гуноҳонатон маҳв карда шаванд [дар доварии таҳқиқотӣ], вақте ки замонҳои тароват аз ҳузури Худованд фаро расанд; ва Ё Исоро бифиристад». (Аъмол 3:19–20.)»

«Ходимони Худо, ки чехраҳояшон аз бахшидани муқаддас равшан ва дурахшон гардидааст, аз ҷо ба ҷо мешитобанд, то паёмро аз Осмон эълон намоянд. Бо ҳазорон овоз, дар тамоми рӯйи замин, ин огоҳӣ дода хоҳад шуд. Мӯъҷизот ба амал оварда хоҳанд шуд, беморон шифо хоҳанд ёфт, ва аломатҳо ва аҷоибот аз паи имондорон хоҳанд рафт. Шайтон низ бо аҷоиботи дурӯғин амал мекунад, ҳатто дар пеши назари одамон оташро аз осмон фуруд меорад. (Ваҳй 13:13.) Ҳамин тавр сокинони замин водор карда хоҳанд шуд, ки мавқеи худро муайян намоянд». The Great Controversy, 611, 612.

Рехтани Рӯҳи Муқаддас дар рӯзҳои охир бо рехтани Рӯҳи Муқаддас дар оғози эълони Инчил пешнамуда гардидааст. «Каломи Худованд ба онон», ки он чиро Рӯҳ ба калисоҳо мегӯяд, шунидан намехоҳанд, ҳамон усули нубувватӣ буд, ки як хатти таърихи нубувватиро бар хатти дигари таърихи нубувватӣ меафзояд, то анҷоми ҷаҳонро ба тасвир орад. Ин чизе камтар аз он усул нест, ки анҷоми як чиз бо ибтидои он ба тасвир оварда мешавад. Ин қоидаи нубувватиро мардуми аблаҳи Лаодикиягии Адвентистони рӯзи ҳафтумиён рад

мекунанд. Ҳангоме ки он пазируфта шавад, Худо метавонад «донишро таълим диҳад», ки Дониёл муайян месозад, ки он дар вақти охир афзун мешавад, ва маҳз ҳамон донише, ки Хӯшаъ мегӯяд қавми Худо барои рад кардани он ҳалок мегарданд. Он гурӯҳе дар Ишаё ва Ирмиё, ки аз шунидан ё дидан саркашӣ мекунанд, «таровиш»-ро рад мекунанд, ки он «оромӣ»-ест, ки Худо ваъда медиҳад ба қавми «рӯзи охир»-и Худ бидиҳад, то онҳо битавонанд аз миёни бӯхрони анҷоми айём ба амонӣ убур намоянд.

«Номи Худованд» (хислат), ки Худо онро ба Мусо эълон кард, чунин буд: «Худованд Худо» — «рахим ва шафиқ, собир ва фаровон дар некӯӣ ва ростӣ». Хислати ӯ раҳм ва ростист. Ростие, ки хислати ӯро ифода мекунад, ҳамеша бо раҳмати ӯ вобаста аст, зеро ҳеҷ кас ростии ӯро дарк нахоҳад кард, магар он ки Худо аввал раҳмати Худро ба сӯи онҳо зоҳир намояд, зеро ҳама гуноҳ кардаанд ва аз ҷалоли (хислати) Худо маҳрум шудаанд. Ростие, ки Исои Масеҳ Алфо ва Омега аст, аз ҷониби онҳое шинохта ва риоя карда мешавад, ки Худо онҳоро аз шароратҳо ва гуноҳашон омуридааст. Он омуриш дар саҳнаҳои ниҳони довари тафтишотӣ сурат мегирад. Касонеро, ки ӯ ба сӯи онҳо раҳмати Худро зоҳир намуда, ба ин васила гуноҳояшонро меомурзад, барои мероси Худ қабул мекунад ва бо онҳо аҳд мебандад.

«Дар рӯзҳои охирини таърихи ин замин, аҳди Худо бо қавми ӯ, ки аҳкоми ӯро нигоҳ медоранд, бояд нав карда шавад». Review and Herald, February 26, 1914.

Ҳамаи анбиё, аз ҷумла Мусо, рӯзҳои охирини довари таҳқиқро муайян мекунанд, вақте ки Худо аҳди Худро бо онҳое, ки ҳамчун яксаду чилу чор ҳазор шинохта шудаанд, нав мекунад. Ва ҳангоме ки он аҳд барқарор гардад, Худо «мӯъҷизоте ба амал хоҳад овард, ки мисли онҳо дар тамоми замин ва дар ҳеҷ ҳалқе карда нашудааст; ва тамоми қавме ки ту дар миёни он ҳастӣ, кори Худовандро хоҳанд дид; зеро он чизе ки Ман бо ту ба амал хоҳам овард, амри даҳшатангез аст».

Таҷрибаи Мусо дар ғор дар кӯҳи Хӯриб, ки ҳамчунин кӯҳи Сино номида мешавад, дар заминаи муборизаи Мусо бо қавми Худо ҷой дода шуда буд. Муборизаи ӯ барои анҷом додани вазифае буд, ки Худо ба ӯ супурда буд. Мусо дар бораи паёми Худо ба ҷаҳон дар мубориза қарор дошт. Каме пеш аз он ки Худованд ҷалоли Худро ба Мусо нишон диҳад, мебинем, ки Мусо бо мантиқ ба Худованд мурочиат карда, пешниҳод менамояд, ки агар Худованд исёнгаронеро, ки нав дар гирди ғӯсолаи тиллоии Ҳорун рақс мекарданд, nobуд созад, nobудии исёнгарон он паёмро, ки қудрати Худоро муаррифӣ мекард, барҳам хоҳад дод.

Ва Худованд ба Мусо гуфт: «Ин қавмро дидам, ва инак, онҳо қавми гардансахтанд. Пас акнун Маро бигзор, то ғзаби Ман бар онҳо аланга занад, ва онҳоро нест намоям; ва аз ту миллати бузурге ба вучуд оварам». Ва Мусо ба Худованд Худои худ илтиҷо намуда, гуфт: «Эй Худованд, чаро ғзаби Ту бар қавми Худ аланга мезанад, ки онҳоро бо қудрати азим ва бо дасти тавоно аз замини Миср берун овардӣ? Барои чӣ мисриён сухан ронанд ва ғунд: “Ҷ онҳоро барои бадӣ берун овард, то ки онҳоро дар кӯҳҳо бикушад ва аз рӯи замин nobуд созад”? Аз шиддати ғзаби Худ баргард, ва аз ин бадие ки бар қавми Худ қасд кардай, тавба намо. Иброҳим, Исҳоқ ва Исроил, бандагони Худро, ба ёд ор, ки

ба онҳо ба Зоти Худ қасам хӯрда, гуфта будӣ: “Насли шуморо мисли ситорагони осмон афзун хоҳам гардонид, ва тамоми ин заминро, ки дар бораи он гуфтаам, ба насли шумо хоҳам дод, ва онҳо онро то абад мерос хоҳанд бурд”». Ва Худованд аз он бадие ки гуфта буд бар қавми Худ биёрад, тавба намуд. Хуруҷ 32:9–14.

Таҷрибаи ғори Мусо паёмеро дар бар мегирад, ки Мусо таъйин шуда буд онро ба ҷаҳон пешниҳод намояд. Шаҳодати он ки Худованд аз пеши Мусо мегузашт ва хислати Худро эълон мекард, дар доираи паёми дохилӣ дар бораи қавми исёнкори Худ (Лоудикиёӣ) ҷой дода шудааст; ва доираи таҷрибаи ғори Илёс дар муборизаи ӯ бо Изобал, ё бо иттиҳоди сегонаи Иёлоти Муттаҳида, Папагӣ ва Созмони Милали Муттаҳид ҷой дода шудааст. Яке паёми дохилӣ барои калисо аст, дигаре паёми берунӣ барои ҷаҳон; аммо ду шоҳиди Мусо ва Илёс дар як ғори Хӯриб қарор доранд, ва ҳар дуи онҳо дар охири ҷаҳон дар он ғор намояндагӣ шудаанд.

Ва Аҳъоб ба Изобал ҳар он чиро, ки Илёс карда буд, ва низ чӣ гуна ҳамаи анбиёро бо шамшер кушта буд, хабар дод. Пас Изобал назди Илёс қосиде фиристода, гуфт: «Худоён бо ман чунин кунанд ва боз бештар аз ин низ, агар то фардо дар ҳамин вақт ҷони туро мисли ҷони яке аз онҳо насозам». Ва ҳангоме ки ӯ инро дид, барҳост ва барои наҷоти ҷони худ рафт, ва ба Беэр-Шобаъ, ки аз онҳо Яхудо буд, омад ва хизматгори худро дар он ҷо гузошт. Вале худӣ ӯ як рӯзи роҳ ба биёбон рафт, ва омада, зеро дарахти арчае нишаст; ва барои худ марг хост ва гуфт: «Кифоя аст; алҳол, эй Худованд, ҷони маро бигир, зеро ки ман аз падаронам бештар нестам». Ва ҳангоме ки ӯ зеро он дарахти арча хобидаву дар хоб буд, инак, фариштае ӯро ламс кард ва ба ӯ гуфт: «Барҳез ва бихӯр». Ва ӯ назар андохт, ва инак, назди сараш як нони кулчашакле буд, ки бар ангишт пухта шуда буд, ва як кӯзаи об. Ва ӯ хӯрду нӯшид ва боз хобид. Ва фариштаи Худованд бори дуюм боз омада, ӯро ламс кард ва гуфт: «Барҳез ва бихӯр, зеро ки роҳ барои ту бисёр дароз аст». Ва ӯ барҳост, ва хӯрду нӯшид, ва бо қуввати он ғизо чил рӯз ва чил шаб то Хӯриб, кӯҳи Худо, рафт. Ва ӯ дар он ҷо назди ғоре омад ва шабро дар он ҷо гузаронд; ва инак, каломи Худованд бар ӯ нозил шуд ва ба ӯ гуфт: «Эй Илёс, ту дар ин ҷо чӣ мекунӣ?» Ва ӯ гуфт: «Ман барои Худованд Худои лашкарҳо бисёр ғайрат намудаам, зеро банӣ-Исроил аҳди Туро тарк кардаанд, қурбонгоҳҳои Туро вайрон намудаанд ва анбиёи Туро бо шамшер куштаанд; ва танҳо ман боқӣ мондаам, ва онҳо қасди ҷони ман доранд, то онро бигиранд». Ва ӯ гуфт: «Берун биё ва бар кӯҳ ба ҳузури Худованд биист». Ва инак, Худованд мегузашт, ва боди азиму саҳт кӯҳҳоро медаронид ва сангҳоро пеши Худованд пора-пора мекард; вале Худованд дар бод набуд; ва пас аз бод заминларзае омад; вале Худованд дар заминларза набуд; ва пас аз заминларза оташе омад; вале Худованд дар оташ набуд; ва пас аз оташ овози оромӣ нарме омад. Ва чунин шуд, ки чун Илёс онро шунид, рӯи худро бо ҷомаи худ печонид ва берун омада, дар даромадгоҳи ғор истод. Ва инак, овозе назди ӯ омад ва гуфт: «Эй Илёс, ту дар ин ҷо чӣ мекунӣ?» Ва ӯ гуфт: «Ман барои Худованд Худои лашкарҳо бисёр ғайрат намудаам, зеро банӣ-Исроил аҳди Туро тарк кардаанд, қурбонгоҳҳои Туро вайрон намудаанд ва анбиёи Туро бо шамшер куштаанд; ва танҳо ман боқӣ мондаам, ва онҳо қасди ҷони ман доранд, то онро бигиранд». Ва Худованд ба ӯ гуфт: «Бирав, аз роҳи худ ба биёбони Димишқ баргард; ва чун биёӣ, Ҳазоилро бар Сурия подшоҳ тадҳин намо; ва Еху ибни Нимширо бар Исроил

подшоҳ тадҳин намо; ва Элишаъ ибни Шофотро аз Обил-Махӯло ба ҷои худ ҳамчун набӣ тадҳин намо. Ва чунин хоҳад шуд, ки ҳар кӣ аз шамшери Ҳазоил раҳо ёбад, Ӯро хоҳад кушт; ва ҳар кӣ аз шамшери Ӯро раҳо ёбад, Элишаъ ӯро хоҳад кушт. Вале Ман барои Худ ҳафт ҳазор нафарро дар Исроил боқӣ гузоштаам, ҳамаи он зонӯҳое ки назди Баал ҳам нашудаанд, ва ҳар даҳоне ки ӯро набӯсидааст». 1 Подшоҳон 19:1–18.

Таҷрибаи ИлӮс дар ғор ифодакунандаи рӯҳафтодагии пайғамбар аз паём ва аз таъсире аст, ки ӯ гумон мекард паём ва кори ӯ доштаанд. Мусо аз паёми баёншудаи Худо дифоъ мекард, вале ИлӮс аз он паём даст кашида буд. Ин ҳамон як паём аст, ба истиснои он ки яке аз назари дохилӣ ба калисо дахл дорад ва дигаре аз назари берунӣ ба калисо. Бо вучуди ин, аз лиҳози пешгӯёна, ҳар ду якҷо паёми дучонибаи Ваҳй боби ҳаждаҳро тасвир мекунанд. Он чизе ки ман бояд дар бораи ҳамаи ҳақиқатҳое, ки бо ғор вобастаанд, таъкид намоям, ин аст, ки дар «рӯзҳои охир» рӯҳафтодагӣ, ки дар ҳар ду ҳолат баён мешавад, нисбат ба паём ва таъсири он аст.

Мӯсо ва ИлӮс ҳар ду онҳоро намоёндагӣ мекунанд, ки «овоз»-ро, ки «каломи Худованд» аст, «мешунаванд» ва «мебинанд». Он «калом» сифати Ӯро — яъне меҳрубонӣ ва ростиро — ифода мекунад. Забурнавис низ илтиҷо мекунад, ки меҳрубонии Худо, ки сифати Ӯст, ба ӯ нишон дода шавад. Барои он ки «меҳрубонии» Ӯро бубинад, Забурнавис ваъда медиҳад, ки он чиро, ки Рӯҳ ба калисоҳо мегӯяд, «гӯш хоҳад дод».

Барои сардори мусиқӣ. Таронае барои писарони Қӯрах. Эй Худованд, Ту ба замини Худ меҳрубонӣ намудай; асорати Яъкубро баргардондай [бекор кардай]. Ту гуноҳи қавми Худро омурзидай, ҳамаи хатои онҳоро пӯшондай. Село. Ту тамоми ғазбаи Худро дур кардай; аз шиддати ҳашми Худ рӯй гардондай. Моро бозгардон, эй Худои наҷоти мо, ва ғазбаи Худро бар мо фурӯ нишонӣ. Оё то абад бар мо ҳашмгин ҳоҳӣ буд? Оё ҳашми Худро ба ҳамаи наслҳо тӯл ҳоҳӣ дод? Оё моро боз зинда нахоҳӣ кард, то ки қавми Ту дар Ту шодӣ намояд? Раҳмати Худро ба мо нишон деҳ, эй Худованд, ва наҷоти Худро ба мо ато фармо. Ман хоҳам шунид, ки Худованд Худо чӣ хоҳад гуфт; зеро Ӯ ба қавми Худ ва ба муқаддасони Худ осоиш сухан хоҳад гуфт; вале бигзор онҳо боз ба нодонӣ барнагардад. Ба ростӣ, наҷоти Ӯ ба тарсандагони Ӯ наздик аст, то ҷалол дар замини мо сокин гардад. Раҳмат ва ростӣ бо ҳам вохӯрдаанд; адолат ва осоиш якдигарро бўсидаанд. Ростӣ аз замин хоҳад рӯид; ва адолат аз осмон хоҳад нигарист. Оре, Худованд он чиро некӯст, хоҳад дод; ва замини мо ҳосили худро хоҳад дод. Адолат пешопеши Ӯ хоҳад рафт; ва моро ба роҳи қадамҳои Ӯ хоҳад гузошт. Забур 85:1–13.

Бингаред, ки «марҳамат ва ростӣ» (ва «ростӣ» ҳамон вожаи ибрии ‘emet’ аст, ки мо ба он ишора мекардем), ки адолат ва сулҳро ба вучуд меоваранд, «бӯса задаанд». Онҳо ба ҳам пайваستاанд. Забурнавис суруди худро дар айёми охири доварии таҳқиқотӣ ҷой медиҳад, вақте ки Худо «гуноҳи» «қавми» Худро «омурзидааст». Дархост ин аст, ки Худованд қавми Худро «зинда созад».

«Эҳё ва ислоҳот бояд зери хизмати Рӯҳулқудс ба амал ояд. Эҳё ва ислоҳот ду чизи гуногунанд. Эҳё маънои навшавии ҳаёти рӯҳонӣ, зиндашавии қувваҳои ақл ва дил, эҳё шудан аз марги рӯҳониро дорад. Ислоҳот маънои азнавташкилдихӣ, тағйир дар ақидаҳо

ва назарияҳо, одатҳо ва амалҳоро дорад. Ислоҳот меваи неки адолатро ба бор нахоҳад овард, магар он ки бо эҳёи Рӯҳ пайваст бошад. Эҳё ва ислоҳот бояд кори таъиншудаи худро ба ҷо оваранд, ва ҳангоми иҷрои ин кор бояд бо ҳам омезиш ёбанд». Selected Messages, book 1, 128.

«Эҳё»-е, ки Забурнавис онро дархост мекунад, хоҳиши касеро ифода менамояд, ки медонад мурда аст. Эҳёе, ки Забурнавис онро мехоҳад, барои як Лаъодикиягӣ дархости бисёр душвор аст, зеро Лаъодикиягӣ аз он беҳабар аст, ки аз ҷиҳати рӯҳонӣ мурда аст; вале агар чунин намебуд, ӯ ба эҳё ниёз намедошт. Ин эҳё ба воситаи розӣ шудан ба он ки «бишназем, ки Худованд Худо чӣ хоҳад гуфт», ба амал меояд, ва ҳеҷ кори дигаре набояд пеш аз ба даст овардани он эҳёе анҷом ёбад, ки ҳангоме меояд, ки Рӯҳулқудс дар даруни мо сокин мешавад.

«Эҳёи худотарсии ҳақиқӣ дар миёни мо аз ҳамаи эҳтиёҷоти мо бузургтарин ва фавритарин аст. Ҷустуҷӯи ин бояд нахустин кори мо бошад». Selected Messages, book 1, 121.

Дар бораи китоби Ваҳй суҳан гуфта, хоҳар Уайт чунин изҳор медорад.

«Вақте ки мо, ҳамчун як халқ, дарк кунем, ки ин китоб барои мо чӣ маъно дорад, дар миёни мо эҳёи бузург дида хоҳад шуд». Testimonies to Ministers, 113.

Калимаи «эҳё» ба маънои боз ба ҳаёт овардан таъриф мешавад. Онҳое ки баргузида мешаванд, то дар зумраи яксаду чилу чор ҳазор бошанд, бояд нахуст дарк намоянд, ки мурдаанд ва ба эҳё ниёз доранд. Ин воқеият, ки яксаду чилу чор ҳазор мурдаанд, ҷузъи муҳими он паём аст, ки андаке пеш аз баста шудани муҳлати озмоиш кушода мешавад. Мо дар бораи ин ҳақиқат боз бисёр чизҳо дорем, ки бигӯем. Он чи онҳоро эҳё мекунад, «марҳамат» аст, ки Худо ҳангоми он ки онҳоро «эҳё» мекунад ва адолати Худро ба онҳо мебахшад, бар онҳо арзонӣ медорад. Он чи онҳоро эҳё мекунад, ин ҳақиқат аст, ки Исо Алфа ва Омега аст, ва ин фаҳмиш дар даруни онҳо «сулҳе» ба вучуд меорад, ки аз ҳар гуна фаҳмиш болотар аст. Ваъда ин аст, ки «ҳақиқат» «аз замин хоҳад рӯид». Паёме, ки ҳамчун «ҳақиқат», яъне Алфа ва Омега, тасвир шудааст, аз Иёлотӣ Муттаҳида сарчашма мегирад, зеро он «аз замин» мерӯяд. Паём дар оғоз аз Иёлотӣ Муттаҳида омада буд, ва паём дар анҷом аз ҳамаи ҷо мерӯяд.

Бо назардошти он ки ғорнишинони Худо рамз мебошанд, мо дигар анбиёро баррасӣ хоҳем кард, ки дар ғори рамзӣ будаанд. Исо Яҳёи Таъмиддихандаро ҳамчун Илос муайян кард, ва Яҳё ҳангоме ки лозим дошт бидонад, ки оё Исо Масеҳи оянда аст, дар зиндон буд. Ба ӯ лозим буд хислати ҳақиқии Исоро бидонад. Ба ӯ лозим буд бидонад, ки оё паёме, ки ӯ эълон карда буд, ва паёме, ки Исо ба эълони он идома медод, ҳамаи паёми ҳақиқӣ аст. Ӯ шогирдони худро фиристод, то ин саволро аз Исо бипурсанд, ва Исо аз назди саволи онҳо гузашта, ба нишон додани ҷалоли Худ оғоз намуд.

Ҳамин тавр рӯз сипарӣ мешуд, ва шогирдони Яҳё ҳама чизро медиданд ва мешуниданд. Ниҳоят Исо онҳоро назди Худ даъват намуда, амр фармуд, ки рафта ба Яҳё он чиро, ки шохид шуда буданд, хабар диҳанд, ва афзуд: «Хушо касе ки дар Ман ҳеҷ сабаби пешпо

хӯрдан наёбад». Luke 7:23, R. V. Далели илоҳияти Ё дар мутобиқати он ба ниёзҳои инсонияти озурдида зоҳир мегардид. Ҷалоли Ё дар фурӯтании Ё ба сӯи ҳолати пасти мо ошкор шуд.

«Шогирдон ин хабарро расониданд, ва ҳамин кофӣ буд. Яҳё пешгӯиро дар бораи Масеҳ ба ёд овард: “Худованд Маро тадҳин намудааст, то ба ҳалимон башорат диҳам; Маро фиристодааст, то дилшикастагонро шифо бахшам, озодиро ба асирон ва кушодашавии зиндонро ба бастагон эълон намоям; то соли мақбули Худовандро эълон кунам”. Ишаё 61:1, 2. Корҳои Масеҳ на танҳо эълон мекарданд, ки Ё Масеҳ аст, балки нишон медоданд, ки подшоҳии Ё бо чӣ тарз бояд барпо гардад. Ба Яҳё ҳамон ҳақиқате ошкор шуд, ки ба Илос дар биёбон омада буд, вақте ки “боди бузург ва саҳт кӯҳхоро медаронд ва сангхоро пеши Худованд пора-пора мекард; лекин Худованд дар бод набуд; ва баъд аз бод зилзилае омад; лекин Худованд дар зилзила набуд; ва баъд аз зилзила оташе; лекин Худованд дар оташ набуд”; ва баъд аз оташ, Худо ба пайғамбар бо “овози оҳистаи нарма” сухан гуфт. 3 Подшоҳон 19:11, 12. Ҳамин тавр Исо бояд кори Худро на бо бархӯрди силоҳҳо ва сарнагун сохтани тахтҳо ва подшоҳиҳо, балки ба воситаи сухан гуфтан ба дилҳои одамон бо зиндагии пур аз раҳм ва фидокории Худ анҷом медод». Орзуи асрҳо, 217.

Қудрати Худо тавассути Каломи Ё расонида мешавад. Он ба «дилҳои одамон» супурда мешавад. Ин буд дарси «овози оҳистаи борик». Аммо паёми Илос паёми зоҳириест, ки қувваҳои берун аз қавми Худоро муайян мекунад. Масеҳ ба Илос мегуфт, ки дар «рӯзҳои охир» қудрат дар Каломи Ё ҷойгир аст, вале «бархӯрди силоҳҳо ва вожгун шудани тахтҳо ва подшоҳиҳо», ки бо боди вайронгар, заминчунбӣ ва оташ муаррифӣ шудаанд, се қувваи берунӣ аз қувваҳои мебошанд, ки дар китоби Ваҳй муаррифӣ шудаанд ва қавми Худо бо онҳо рӯ ба рӯ хоҳанд шуд. «Бод»-и вайронгар дар пешгӯии Китоби Муқаддас рамзи Исломи аст. «Заминчунбӣ» исён ва анархияи Инқилоби Фаронса аст. «Оташ» ҳалокатест, ки бар Садӯм ва Амӯро оварда шуд. Илос аз қудрати папавӣ гурехта буд, то ба ғор бирасад, бинобар ин Худованд ба ӯ ошкор сохт, ки сарфи назар аз ҳамаи қувваҳои шарире, ки бухрони охири ҷаҳонро ташкил медиҳанд, қудрати Худо дар ҳамон овози оҳистаи борик ёфт мешавад.

Мусо, Ильёс ва Яҳёи Таъмиддиҳанда ҳамагӣ шаҳодат медиҳанд, ки хислати Худоро аз ғор дидаанд. «Ғор» ягона аломатест, ки ба насли шарир ва зинокор дода хоҳад шуд. Исо дар бораи «насли зинокор ва шарир» сухан гуфт, ки ҳамон насли «рӯзҳои охир»-и довари тафтишотист. Аломати он насл пайғамбар Юнус буд, ки се рӯзро дар ғор — шиками наҳанг — гузаронида буд.

Ва ҳангоме ки мардум ба анбӯҳ гирд омаданд, Ё ба сухан оғоз намуда, гуфт: «Ин насли шарир аст: онҳо аломате металабанд; ва ба он ҳеҷ аломате дода нахоҳад шуд, ҷуз аломати Юнуси пайғамбар. Зеро, чунон ки Юнус барои аҳли Нинве аломате буд, ҳамон тавр Писари Одам низ барои ин насл хоҳад буд». Луқа 11:29, 30.

Юнус се шабу рӯз дар шиками наҳанг буд, ҳамон тавре ки Исо се рӯз дар қабр буд. Юнус як аломат буд ва Исо низ чунин аст. Онҳо аломати эҳёро ифода мекунанд, ки, албатта, пас аз

марг меояд.

Пас баъзе аз китобдонон ва фарисиён дар ҷавоб гуфтанд: «Эй Устод, мехоҳем аз Ту аломате бубинем». Аммо Ё ба онҳо ҷавоб дода, гуфт: «Насли шарир ва зинокор аломате металабад; вале ба он ҳеҷ аломате дода нахоҳад шуд, ҷуз аломати Юнуси набӣ. Зеро, чунон ки Юнус се шабонарӯз дар шиками моҳи бузург буд, ҳамон тавр Писари Одам се шабонарӯз дар дили замин хоҳад буд. Мардуми Нинве дар рӯзи доварӣ бо ин насл бархоста, онро маҳкум хоҳанд кард, зеро онҳо аз мавъизаи Юнус тавба карданд; ва инак, бузургтар аз Юнус дар ин ҷост». Матто 12:38–41.

Агар мо принципи такрор ёфтани таърихро дар якҷоягӣ бо он воқеият дарк кунем, ки тамоми таърихи муқаддас анҷоми ҷаҳонро муайян месозад, он гоҳ марг, дафн ва эҳёи Юнус ва Масеҳ «аломат» буда, ҳамчунин паём барои қавми Худо дар замони ҳозира мебошанд. Вақте ки Юнус аз шиками моҳӣ берун афканда шуд, ӯ паёмро мавъиза кард, ҳамон тавре ки паёми эҳёи Масеҳ феврал эълон карда шуд, вақте ки фаришта сангро аз ғоре, ки Масеҳ дар он буд, дур кард. Онҳое ки тавассути Мӯсо, Илёс, Юнус ва Масеҳ намояндагӣ мешаванд, на танҳо қавми Худоро дар «рӯзҳои охир» рамзӣ месозанд, балки ҳамчунин паёмеро, ки ҳар яке аз онҳо додааст.

Нишонаи Юнус таҷрибаи ғорро низ дар бар мегирад, ки дар он хислати пуршафқати Масеҳ зоҳир мегардад. Ҳамон марҳамате, ки Исо ба Илёс зоҳир карда буд, ба Юнус низ зоҳир шуд, вақте ки ӯ аз масъулияти худ барои эълон кардани паём мегурехт. Дар бораи Юнус боз бисёр чизҳоро метавон гуфт, аммо ҳоло бояд ба нуктаҳои дигари дигар пардохта шавад.

Ғор, аз ҷумла, рамзи марг ва эҳё мебошад. Қавми аҳди Худо дар рӯзҳои охир, бар асоси шохидии сершумор, ҳамчун касоне шинохта шудаанд, ки мурда буданд ва сипас эҳё гардиданд. Албатта, масеҳӣ бояд аз нав таваллуд ёбад, то Малакути Худоро бубинад, ва ин марги инсонӣ кӯҳнаи ҷисмонӣро ифода мекунад, аммо аз ҷиҳати нубувватӣ он маънои бештаре дорад. Ин дар бораи паёмест сухан мегӯяд, ки дар ҷараёни худ боздошта шудааст. Илёс аз эълони паём бозистод, Юнус аз эълони паём гурехт. Яхё ба зиндон андохта шуд ва қатл гардид. Исо маслуб карда шуд.

Пас, аломати Юнус танҳо дар бораи марг ва эҳё нест; он дар бораи марг ва эҳёи як паём аст, ва ҳамаи паёмҳое, ки дар Каломи Худо ба таври намунавӣ нишон дода шудаанд, он паёми ниҳони оғоҳкунандаеро намояндагӣ мекунанд, ки Падар ба Исо дод, ва баъд Ё онро ба Ҷабраил дод, ва баъд ӯ онро ба набӣ дод, ки он гоҳ онро навишт ва ба калисоҳо фиристод. Худо омода буд, ки дар таҷрибаи ғори Мусо паёмро ба анҷом расонад ва аз нав оғоз кунад. Илёс кори худро ҳамчун паёмрасон ба анҷом расонд ва ба ғор гурехт. Юнус ба Таршиш гурехт. Яхёи Таъмиддиханда кушта шуд, чунон ки Исо низ. Ҳамаи ин шаҳодатҳо бояд ба китоби Ваҳй оварда шаванд ва бо якдигар мувофиқ гардонда шаванд. Дониёл ва Ваҳй ду китобанд, аммо «шаҳодати Исо» муайян месозад, ки онҳо инчунин як китоб низ ҳастанд. Онҳо ҳамон хусусиятҳоро доранд, ки Китоби Муқаддас дорад: ду китобе, ки як китобро ташкил медиҳанд, ва ду муаллифе, ки ду шохидро намояндагӣ мекунанд.

Дониёл, ки асири Бобил ва баъдан Модо-Форс буд, ба таври рамзӣ мурд, вақте ки ўро ба лонаи шерон андохтанд. Юнус ба таври рамзӣ мурд, вақте ки наҳанг ўро фурӯ бурд. Юҳаннои Ваҳйнавис ба таври рамзӣ мурд, вақте ки ўро ба равғани чӯшон андохтанд. Уилям Миллер мурд, вале ваъда дорад, ки фариштагон назди қабри ў барои эҳёи одилон мунтазиранд. Хидмати Future for America ба таври рамзӣ 18 июли соли 2020 мурд.

Паёми охирини хушдор дар заминаи шифо ёфтани захми марговари қудрати папагӣ чой дода шудааст. Шифо ёфтани захм мавзӯи мушаххаси бобҳои сездар ва ҳабдаҳи Ваҳй аст. Вақте ки захми марговар шифо меёбад, папагии эҳёшуда ба салтанати ҳаштум табдил хоҳад ёфт, ки дар боби ҳабдаҳи Ваҳй ифода шудааст. Он ҳамчун ҳаштум шинохта мешавад, яъне аз миёни ҳафт. Ҳашт рамзи эҳё мебошад, зеро хатна, ҳамчун мӯҳри муносибати аҳд, бояд дар рӯзи ҳаштуми баъд аз таваллуди кӯдаки писар ба ҷо оварда мешуд. Он маросим дар аҳди масеҳӣ бо таъмид иваз гардид, ва таъмид марг, дафн ва эҳёи Масеҳро ифода мекунад. Масеҳ дар рӯзе, ки баъд аз рӯзи ҳафтум буд, эҳё гардид. Бинобар ин, Ў ба таври нубувватӣ дар рӯзи ҳаштум эҳё шуд. Пас аз ҳазор соли оромӣ, замини навшуда дар ҳазорсолаи ҳаштум эҳё мегардад.